

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/053 van 17 mei 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

Sinds 12 februari 2021 is de partner van verzoekster op haar adres gedomicilieerd. De uitbetalingsactor ontving op 13 december 2023 voor het eerst een wijziging van de gezinssamenstelling van verzoekster, waarna zij bij beslissing van 9 januari 2024 overging tot terugvordering van een bedrag van 1.859,55 euro bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 oktober 2022 en de schooltoeslag voor diverse schooljaren.

De Geschillencommissie stelt vast dat er in casu geen aantoonbare fout van de uitbetalingsactor ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen vermits de uitbetalingsactor slechts op 13 december 2023 een flux ontving dat er een wijziging was in de gezinssamenstelling van verzoekster. De partner blijkt met terugwerkende kracht tot 12 februari 2021 gedomicilieerd te zijn op het adres van verzoekster. Het betreft dus informatie die door de uitbetalingsactor slechts op 13 december 2023 werd ontvangen, waarna zij overging tot de betwiste terugvorderingsbeslissing.

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoekster ongegrond is.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/053

17 mei 2024

REPERTORIUMNR. GC/24/A0023

INZAKE : Mevrouw ....., wonende te .....

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

.....;

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 15 januari 2024 door verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 9 januari 2024;

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 23 januari 2024 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 17 mei 2024 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster, noch verwerende partij op de zitting van 17 mei 2024 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster heeft drie kinderen, m.n.:

- ..... (° .....2013);
- ..... (° .....2019);
- ..... (° .....2022).

Zij ontving voor de periode tot en met november 2022 het basisbedrag voor de drie kinderen op basis van het Groeipakketdecreet van verwerende partij. Daarnaast ontving zij voor de kinderen eveneens een sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 oktober 2022 voor de kinderen ..... en ..... en voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 30 november 2022 voor het kind ....., evenals een schooltoeslag voor de kinderen ..... en ..... voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023.

Voor de periode van december 2022 tot en met februari 2024 ontving verzoekster de toelagen in het kader van het gezinsbeleid van de uitbetalingsactor ..... Vanaf maart 2024 ontvangt verzoekster deze toelagen opnieuw van verwerende partij, inclusief een sociale toeslag.

Sinds 12 februari 2021 is de heer ..... eveneens gedomicilieerd op het adres van verzoekster. Verwerende partij ontving op 13 december 2023 voor het eerst een wijziging van de gezinssamenstelling van verzoekster, waarna zij bij beslissing d.d. 9 januari 2024 overging tot terugvordering van een bedrag van 1.859,55 euro enerzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 oktober 2022 voor de kinderen ..... en ..... en de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind ..... en 1.872,26 euro anderzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 30 november 2022, evenals de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind .....

Verzoekster heeft beroep aangetekend tegen de beslissing tot terugvordering d.d. 9 januari 2024 van het bedrag van 1.859,55 euro, maar zij specificeert niet verder waarom zij niet akkoord is met de beslissing tot terugvordering.

3. Standpunt van verzoekster:

Verzoekster heeft per e-mail d.d. 15 januari 2024 de beslissing van verwerende partij d.d. 9 januari 2024 met betrekking tot de kinderen ..... en ..... (infra nr. 4.1) aan het secretariaat van de

Geschillencommissie bezorgd, met de melding *“Hello please i some help about this documents I receive from ...”*.

Per e-mail d.d. 16 januari 2024 stuurde verzoekster een nieuwe e-mail naar het secretariaat van de Geschillencommissie met volgende inhoud: *“Hello good evening please my is ..... I we like to file an appeal about my kids allowence”*.

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. Beslissing van verwerende partij d.d. 9 januari 2024 aan verzoekster met betrekking tot de herberekening van haar Groeipakket en/of selectieve participatietoeslag (voor de kinderen ..... en .....):

*“Wij ontvingen het bericht dat je op 12/02/2021 samenwoont met .....
Naar aanleiding van de samenwoonst onderzochten wij het recht op sociale toeslag.
Het recht op een sociale toeslag hangt af van je gezinsgrootte en je gezinsinkomsten (zie infoblad).
Voor de bepaling van de gezinsgrootte werd(en) dit kind/deze kinderen meegeteld: ....., ... en .....*

*We hebben de gegevens van jullie gezinsinkomsten opgevraagd bij de Federale Overheidsdienst Financiën. De gegevens van het inkomstenjaar 2018 en 2019 zijn echter niet beschikbaar.
Hierdoor kunnen wij je inkomsten niet toetsen aan het grensbedrag.
Je hebt dus vanaf 01/03/2021 geen recht op een sociale toeslag voor ....., ... en .....*

Schooltoeslag is er voor kinderen die onderwijs volgen in een door Vlaanderen erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en die opgroeien in een gezin met een lager inkomen.

Op 06/09/2021 en 29/08/2022 keerden we je de schooltoeslag van het schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 uit voor .....

De selectieve participatietoeslag wordt steeds provisioneel toegekend volgens artikel 24 van het Groeipakketdecreet.

*Wij ontvingen het bericht dat je op 12/02/2021 samenwoont met .....
Omdat je op datum van 31/08/2021 samenwoonde met ....., gaan we ervan uit dat jullie een feitelijk gezin vormen en moeten wij rekening houden met jullie gezamenlijke gezinsinkomen.*

Je vormt geen feitelijk gezin? Neem dan contact met ons op.

Na herberekening van de selectieve participatietoeslag stelden wij vast dat je geen recht meer hebt op de selectieve participatietoeslag voor schooljaar 2021-2022 en 2022-2023.

De betaling ervan is dus in strijd met artikels 24, 25, 38, 39, 41 en 42 van het Groeipakketdecreet en van artikels 3, 7-10 en 20 van het BVR Selectieve Participatietoelagen.

Je hebt een bedrag van € 1.859,55 ten onrechte ontvangen (voor de detaillering verwijzen wij naar de herberekeningstabel) voor de periode van 01/03/2021 – 31/10/2022.

Ten onrechte verschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid, verjaren ja een periode van drie jaar. De verjaringstermijn van drie jaar gaat in vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de datum waarop de toelage oorspronkelijk werd uitbetaald (art. 97 Decreet Groeipakket).

Dit betekent dat alle toelagen in het kader van het gezinsbeleid kunnen worden teruggevorderd.

Dit bedrag moeten wij dan ook terugvorderen.

Wij vragen aan ..... dit bedrag aan 10% terug te vorderen voor onze rekening (art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket). Mocht dit bedrag niet kunnen worden ingehouden of indien er nadien nog een openstaand saldo overblijft, dan nemen wij contact met je op. Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Indien je ervoor kiest om de openstaande schuld zelf terug te betalen, dan kan je de betaling overmaken op onze rekening ....., met vermelding van +++.....+++.

Je kan bij onze dienst steeds een schriftelijk voorstel met een gegronde reden indienen om een terugbetaling in schijven te bekomen.

Het is eveneens mogelijk om (deels) van de terugvordering af te zien. Let wel, dit is enkel mogelijk als:

- *je niet op de hoogte kon zijn van de informatie die de onterechte betaling veroorzaakte;*

of

- *jij, je partner of kinderen met recht op een Groeipakket behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden hebben*

of

- *er externe omstandigheden zijn waardoor de terugvordering van de schuld niet aangewezen is, bv. een zware woningbrand;*

en

- *je bestaansmiddelen onder het grensbedrag van 1.831,48 euro liggen.*

Wanneer wij dit verzoek van jou ontvangen, zullen wij het onderzoeken conform artikel 13 van het Besluit Vlaamse Regering Rechten en Plichten (...)."

4.2. Beslissing van verwerende partij d.d. 9 januari 2024 aan verzoekster met betrekking tot de herberekening van haar Groeipakket en/of selectieve participatietoelage (voor het kind .....):

"Wij ontvingen het bericht dat je op 12/02/2021 samenwoont met ....."

Naar aanleiding van de samenwoningst onderzochten wij het recht op sociale toeslag.

Het recht op een sociale toeslag hangt af van je gezinsgrootte en je gezinsinkomsten (zie infoblad).

Voor de bepaling van de gezinsgrootte werd(en) dit kind/deze kinderen meegeteld: ....., ... en .....

We hebben de gegevens van jullie gezinsinkomsten opgevraagd bij de Federale Overheidsdienst Financiën. De gegevens van het inkomstenjaar 2018 en 2019 zijn echter niet beschikbaar.

Hierdoor kunnen wij je inkomsten niet toetsen aan het grensbedrag.

Je hebt dus vanaf 01/03/2021 geen recht op een sociale toeslag voor ....., ... en .....

Schooltoelage is er voor kinderen die onderwijs volgen in een door Vlaanderen erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en die opgroeien in een gezin met een lager inkomen.

Op 06/09/2021 en 29/08/2022 keerden we je de schooltoeslag van het schooljaar 2021-2022 en 2022-2023 uit voor .....

De selectieve participatietoeslag wordt steeds provisioneel toegekend volgens artikel 24 van het Groeipakketdecreet.

Wij ontvingen het bericht dat je op 12/02/2021 samenwoont met .....

Omdat je op datum van 31/08/2021 samenwoonde met ....., gaan we ervan uit dat jullie een feitelijk gezin vormen en moeten wij rekening houden met jullie gezamenlijke gezinsinkomen.

Je vormt geen feitelijk gezin? Neem dan contact met ons op.

Na herberekening van de selectieve participatietoeslag stelden wij vast dat je geen recht meer hebt op de selectieve participatietoeslag voor schooljaar 2021-2022 en 2022-2023.

De betaling ervan is dus in strijd met artikels 24, 25, 38, 39, 41 en 42 van het Groeipakketdecreet en van artikels 3, 7-10 en 20 van het BVR Selectieve Participatietoelagen.

Je hebt een bedrag van € 1.872,26 ten onrechte ontvangen (voor de detaillering verwijzen wij naar de herberekeningstabel) voor de periode van 01/03/2021 – 30/11/2022.

Ten onrechte verschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid, verjaren ja een periode van drie jaar. De verjaringstermijn van drie jaar gaat in vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de datum waarop de toelage oorspronkelijk werd uitbetaald (art. 97 Decreet Groeipakket).

Dit betekent dat alle toelagen in het kader van het gezinsbeleid kunnen worden teruggevorderd.

Dit bedrag moeten wij dan ook terugvorderen.

Wij vragen aan ..... dit bedrag aan 10% terug te vorderen voor onze rekening (art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket). Mocht dit bedrag niet kunnen worden ingehouden of indien er nadien nog een openstaand saldo overblijft, dan nemen wij contact met je op. Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Indien je ervoor kiest om de openstaande schuld zelf terug te betalen, dan kan je de betaling overmaken op onze rekening ....., met vermelding van +++.....+++.

Je kan bij onze dienst steeds een schriftelijk voorstel met een gegronde reden indienen om een terugbetaling in schijven te bekommen.

Het is eveneens mogelijk om (deels) van de terugvordering af te zien. Let wel, dit is enkel mogelijk als:

- je niet op de hoogte kon zijn van de informatie die de onterechte betaling veroorzaakte;*
- of*
- jij, je partner of kinderen met recht op een Groeipakket behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden hebben*
- of*
- er externe omstandigheden zijn waardoor de terugvordering van de schuld niet aangewezen is, bv. een zware woningbrand;*
- en*
- je bestaansmiddelen onder het grensbedrag van 1.831,48 euro liggen.*

Wanneer wij dit verzoek van jou ontvangen, zullen wij het onderzoeken conform artikel 13 van het Besluit Vlaamse Regering Rechten en Plichten (...).”

4.3. Standpunt van verwerende partij zoals meegedeeld per e-mail d.d. 29 februari 2024 aan het secretariaat van de Geschillencommissie (letterlijke weergave):

“De feiten

..... kent de toelagen in het kader van het gezinsbeleid toe aan ..... voor drie rechtgevendende kinderen.

In een bijslagtrekkendenkerndossier voor ..... ° .....2013 – .....

In een begunstigdenkerndossier voor de kinderen ..... ° .....2019 – ..... en ..... ° .....2022 – .....

..... ontving op 13 december 2023 voor de eerste keer een wijziging gezinssamenstelling van mevrouw ..... waarop dhr. .... werd vermeld.

Uit deze gezinssamenstelling bleek dat dhr. ...., persoon zonder familieverband, in het gezin van mevrouw ..... was gedomicilieerd met ingang vanaf 12 februari 2021.

....

Uit navraag bij onze dienst Legal & Business bleek dat ..... géén andere fluxen heeft ontvangen in de applicatie van het Groeipakket die ons op een eerder tijdstip van deze samenwoont op de hoogte hadden gebracht.

Op basis van de ontvangen wijziging in de gezinssamenstelling op 13 december 2023 heeft ..... het dossier opnieuw onderzocht voor wat betreft het recht op sociale toeslag en de selectieve participatietoeslag met ingang vanaf 12 februari 2021.

Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – Vaststelling en betaling van sociale toeslagen

Artikel 6 – Wijzigingen in de gezinsgrootte en in het feitelijk gezin – artikelen 9 en 14 BVR

Het recht op sociale toeslag wordt steeds vastgesteld op basis van de actuele gezinssituatie (inkomstenkern) en gezinsgrootte. Dat betekent dat bij wijziging in het feitelijk gezin een nieuwe inkomstenkern dient te worden samengesteld.

Uitgaande van de nieuwe inkomstenkern dient dan een nieuw onderzoek naar de inkomsten te gebeuren, eerst volgens de automatische toekenningsprocedure en in tweede orde volgens de elektronische en de manuele alarmbelprocedure.

[...]

SOCIALE TOESLAG OVER DE TOEKENNINGSPERIODE 12 FEBRUARI 2021 – 31 DECEMBER 2021

SELECTIEVE PARTICIPATIETOESLAG 2021/2022

Voor het onderzoek naar het recht op de sociale toeslag over de periode vanaf 12 februari 2021 tot en met 31 december 2021, moet er rekening worden gehouden met het definitief gezamenlijke inkomen over 2021 van mevrouw ..... én dhr. ....

Het aanslagbiljet over het inkomensjaar 2021 is eind 2023 ter beschikking gesteld ..... via de Federale Overheidsdienst Financiën.

Omdat dhr. .... pas sinds 12 februari 2021 in België is komen wonen, kan zijn aanslagbiljet over 2021 niet in aanmerking worden genomen.

Over de periode vanaf 1 januari 2021 tot en met 11 februari 2021 ontbreken er namelijk buitenlandse inkomsten, die enkel aan de hand van bewijsstukken uit het buitenland kunnen worden bewezen.

Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – Vaststelling en betaling van sociale toeslagen

Artikel 4.2.3. – De manuele alarmbelprocedure

[...]

Gezinnen die uit het buitenland komen kunnen eveneens op basis van attesten uitgereikt door werkgevers, diensten of instellingen uit het buitenland of bij een Europese of andere internationale instelling bewijzen dat ze gedurende minstens zes opeenvolgende maanden voldoen aan de voorwaarden. De sociale toeslag kan uiteraard maar betaald worden vanaf de maand waarvoor het kind ook recht heeft op het basisbedrag."

[...]

Artikel 7§3 – Besluit Vlaamse Regering Sociale Toeslagen

[...]

§3. Met het aanslagbiljet, vermeld in paragraaf 1, worden gelijkgesteld: attesten uitgereikt door de buitenlandse belastingdienst, of, als die ontbreken, attesten uitgereikt door de werkgevers, diensten of instellingen als het inkomen betreft die in het buitenland of bij een Europese of andere internationale instelling verworven zijn, als ze betrekking hebben op dezelfde periode.

Dhr. .... heeft verklaard géén buitenlandse inkomsten te hebben maar kan dit niet bewijzen. Om die reden zijn de inkomsten over 2021 onvolledig en kan er niet worden bepaald of mevrouw ..... recht opent op sociale toeslag over 2021.

Bijgevolg is er geen basis om het recht op sociale toeslag vast te stellen over 2021 noch is er een basis om het recht op de selectieve participatietoeslag over schooljaar 2021/2022 vast te stellen.

SOCIALE TOESLAG OVER DE TOEKENNINGSPERIODE 1 JANUARI 2022 – 31 DECEMBER 2022

SELECTIEVE PARTICIPATIETOESLAG 2022/2023

Eind 2024 zal ..... via het FOD Financiën de definitieve aanslagbiljetten ontvangen over 2022.

Enkel op voorwaarde dat het definitief gezamenlijk inkomen van mevrouw ..... en dhr. .... voldoet aan de inkomensgrenzen, kan de terugvordering van de sociale toeslag over 2022 en de terugvordering van de selectieve participatietoeslag over schooljaar 2022/2023 mogelijks worden herzien en vernietigd.

Op heden is een terugvordering in overeenstemming met de geldende wetgeving van het Groeipakketdecreet.

Het is daarenboven niet mogelijk om op heden, op basis van aanslagbiljetten die nu al in het bezit zijn van mevrouw ..... en dhr. ...., deze definitieve berekening te maken.

..... baseert zich hiervoor op volgende wetgeving:

Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – Vaststelling en betaling van sociale toeslagen

Artikel 4.2. De toekenningsprocedures

Vanaf 1 januari 2019 zijn er voor de gezinnen in België 3 toekenningsprocedures:

1. De automatische procedure
2. De elektronische alarmbelprocedure.
3. De manuele alarmbelprocedure

Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – Vaststelling en betaling van sociale toeslagen

Artikel 4.2.1. De automatische procedure (artikel 7 BVR Sociale Toeslagen)

Deze procedure heeft voorrang op de andere. Ze gebeurt op basis van de actuele inkomstenkern en de actuele gezinsgrootte.

Het onderzoek gebeurt aan de hand van de gegevens op het aanslagbiljet m.b.t. de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de toekenningsperiode begint.

Voor het uitvoeren van dat onderzoek werd een nieuwe flux ontwikkeld.

Cegeka zal automatisch voor alle personen die deel uitmaken van een inkomstenkern de gegevens over het aanslagbiljet voor het inkomstenjaar 2017 bij de FOD Financiën opvragen.

Artikel 7§1 – BVR Sociale Toeslagen

§1. Het inkomen van het gezin, vermeld in artikel 4, wordt vastgesteld vóór het begin van een toekenningsjaar op basis van het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het toekenningsjaar begint, als die gegevens op dat ogenblik ter beschikking zijn.

Artikel 8 – BVR Sociale Toeslagen

Het recht op een sociale toeslag wordt toegekend voor het volledige toekenningsjaar, als het inkomen van het gezin dat wordt vastgesteld conform artikel 7, §1, van dit besluit, voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18 van het Groeipakketdecreet van 2018.

Als het inkomen van het gezin dat wordt vastgesteld conform artikel 7, §1, van dit besluit, niet voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18 van het Groeipakketdecreet van 2018, wordt het recht op een sociale toeslag geweigerd voor het toekenningsjaar.

Artikel 10 – BVR Sociale Toeslagen

Aan het begin van elke toekenningsperiode wordt gecontroleerd of de beoordeling, vermeld in artikel 8, correct was voor het kalenderjaar waarvan men de inkomsten beoordeelt, bij het begin van de toekenningsperiode in kwestie.

Met andere woorden, er werd een flux ontwikkeld waarachter een volledige berekeningsmodule zit en waardoor de applicatie van het Groeipakketstelsel automatisch op basis van het ontvangen aanslagbiljet berekend of er al dan niet recht is op sociale toeslag.

Deze berekening kan niet manueel worden uitgevoerd.

SOCIALE TOESLAG OVER DE TOEKENNINGSPERIODE 1 JANUARI 2023

..... verstuurde op 25 januari 2024 de nodige documenten naar mevrouw ..... zodat het recht op sociale toeslag via de manuele procedure kon worden onderzocht.

Als mevrouw ..... deze formulieren volledig invult, ondertekend en terugstuurt met de nodige bewijsstukken, dan zal ..... het niet nalaten om het recht op sociale toeslag over 2023 en selectieve participatietoeslag over schooljaar 2023/2024 te onderzoeken.

Op heden ontving ..... deze documenten nog niet terug van mevrouw .....

Conclusie

De terugvordering van de sociale toeslag over de periode vanaf 1 maart 2021 tot en met 31 december 2021 en de terugvordering van de selectieve participatietoeslag over het schooljaar 2021/2022 is gebaseerd op en volledig in overeenstemming met de geldende wetgeving van het Groeipakketdecreet.

De terugvordering van de sociale toeslag over 2022 en de terugvordering van de selectieve participatietoeslag over het schooljaar 2021/2022 is op heden gebaseerd op en volledig in

overeenstemming met de geldende wetgeving van het Groeipakketdecreet maar kan in de toekomst worden herzien en eventueel worden vernietigd bij ontvangst van de definitieve gegevens via het FOD Financiën.

Als mevrouw ..... de documenten volledig invult, ondertekend en terugstuurt met de nodige bewijsstukken die ..... haar bezorgde op 25 januari 2024, dan zal ..... het niet nalaten om het recht op sociale toeslag over 2023 en selectieve participatietoeslag over schooljaar 2023/2024 te onderzoeken via de manuele alarmbelprocedure. (...)"

4.4 E-mails van verwerende partij d.d. 3 mei 2024 en d.d. 6 mei 2024 naar aanleiding van gevraagde informatie door het secretariaat van de Geschillencommissie (letterlijke weergave):

"Begunstigde bezorgde de documenten aangaande de manuele alarmbelprocedure terug.

Wettelijk gezien is het echter niet mogelijk om de terugvordering over 2022 op heden, in 2024, te herzien op basis van de manuele alarmbelprocedure.

Hierover werd gecommuniceerd op de Inhoudelijke Werkgroep van 3 juni 2021 en 2 juni 2022.

CONCREET:

Wanneer het document SEPARST07 terug wordt gestuurd, dan moet in de applicatie van het Groeipakketstelsel bij de actoren de inkomsten manueel worden ingevuld.

Dit gebeurt op het niveau van elke actor onder het tabblad 'Inkomen' > 'Inkomen'.

Je duidt het gewenste inkomstenjaar aan en brengt het inkomen manueel in onder 'Geschat inkomen toevoegen'.

Wanneer alle inkomsten, voor alle begunstigten, voor alle inkomstenjaren werden ingebracht op basis van het ontvangen document, dan moet je bij FEITELIJK GEZIN naar het tabblad GESCHAT INKOMEN gaan en een periode toevoegen.

In dit scherm ben je verplicht om de aanvraagdatum in te vullen.

Dit is de datum waarop je de SEPARST07 ingevuld terug hebt ontvangen van de begunstigten.

Je moet ook een aanvraagperiode toevoegen. Dit is de periode waarvan je wil dat de applicatie van het Groeipakketstelsel de berekening maakt om na te gaan of er al dan niet recht is op sociale toeslag op basis van de inkomsten die je voorheen manueel hebt ingebracht.

Er is echter een beperking.

*De **aanvraagperiode** mag ten vroegste op 1 januari van het jaar voorafgaand aan de **aanvraagdatum** beginnen.*

Met andere woorden: ..... ontving het document SEPARST07 terug op 29 januari 2024 en kon daardoor de aanvraagperiode indienen vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Ter illustratie hebben we in de testomgeving de aanvraagdatum '29 januari 2024' ingegeven én de aanvraagperiode vergroot naar 1 januari 2022: de applicatie van het Groeipakketstelsel laat dit niet toe.

We krijgen een foutmelding. Zie bijlage

De enige mogelijkheid waarop je de periode in 2022 kan laten berekenen is door de aanvraagdatum te vervroegen naar een datum in 2023.

Conclusie:

- De terugvordering over 2021 kan niet worden tenietgedaan om redenen die eerder al werden uitgelegd.
- De terugvordering over 2022 zal door ..... pas worden herbekeken als de definitieve flux wordt ontvangen. Dit zal over enkele maanden zijn in 2024.
- ..... zal niet ingaan tegen de geldende wetgeving en de aanvraagdatum in de applicatie van het Groeipakketstelsel onterecht vervroegen naar een datum in 2023 zodat de aanvraagperiode over 2022 toch kan worden toegevoegd.

..... is niet bevoegd voor de toekenning van de toelagen in het kader van het Groeipakketdecreet vanaf december 2022 tot en met februari 2024.

Vanaf maart 2024 ontvangt begunstigde opnieuw toelagen in het kader van het gezinsbeleid, inclusief sociale toeslag.

In bijlage vindt u de gevraagde terugvorderingsbrieven. Er werden er twee verstuurd. 1 vanuit elk dossier.”

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie bezorgde verwerende partij per e-mail d.d. 6 mei 2024 nog de algemene informatiebrieven die aan verzoekster werden bezorgd.

5. Beoordeling in rechte:

Aangezien het kind ..... geboren is vóór 1 januari 2019, zijn voor hem de specifieke overgangsmaatregelen bepaald in het Groeipakketdecreet van toepassing op de gezinsbijslagen. Cf. Art. 209, §2 Groeipakketdecreet: “De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevende kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.”

In voormeld Boek 5, deel 2, wordt bij deze overgangsbepalingen een onderscheid gemaakt tussen de basisbedragen (titel 1), de kinderbijslag voor wezen (titel 2), de zorgtoeslagen (titel 3), de sociale toeslagen (titel 4), de begunstigden (titel 5) en de keuze van de uitbetalingsactor (titel 6).

I.c. zijn de overgangsbepalingen vervat in artikel 222 van voormelde titel 1 (basisbedragen) en titel 4 (sociale toeslagen) van het Groeipakketdecreet van toepassing, evenals de bepalingen met betrekking tot de selectieve participatietoelagen in art. 24 e.v. Groeipakketdecreet.

Aangezien de kinderen ..... en ..... geboren zijn na 1 januari 2019, zijn voor hen de bepalingen van het Groeipakketdecreet van toepassing, meer bepaald de artikelen 18 van het Groeipakketdecreet (sociale toeslagen), en voor het kind ..... eveneens de bepalingen met betrekking tot de selectieve participatietoelagen in art. 24 e.v. Groeipakketdecreet.

5.1. Basisbedrag

5.1.1. Van toepassing op kinderen geboren vanaf 1 januari 2019

Voor de kinderen ..... en ....., die geboren zijn na 1 januari 2019, zijn de algemene bepalingen van het Groeipakketdecreet van toepassing.

Art. 8 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Een kind geeft recht op gezinsbijslagen als het:

1. zijn woonplaats heeft in het Nederlandse taalgebied. (...)

§2. Het kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, geeft recht op gezinsbijslagen:

1° tot en met de maand waarin het 18 jaar wordt;

(...).

Art. 13 Groeipakketdecreet bepaalt:

“Het rechtgevende kind, met uitzondering van het kind, vermeld in artikel 210, §1, of in titel 2 van deel 2 van boek 5, geeft recht op een maandelijks basisbedrag van 160 euro.”

5.1.2. Van toepassing op kinderen geboren vóór 1 januari 2019

Voor het kind ....., die geboren is vóór 1 januari 2019, zijn de overgangsmaatregelen van het Groeipakketdecreet van toepassing.

Art. 210 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Een rechtgevend kind dat geboren is vóór 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan.

Het bedrag van de kinderbijslag waarop het kind, vermeld in het eerste lid, recht geeft, wordt vastgesteld in paragraaf 2.

(...)”

Art. 212 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, zal recht geven op de maandelijks leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, §2, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

1° 31,99 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;

(...)

§2. In afwijking van paragraaf 1 geeft een oudste rechtgevend kind, waarvoor een bijslagtrekkende of begunstigde, aan wie kinderbijslag wordt betaald voor een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro, de gezinsbijslagen ontvangen, recht op de maandelijks leeftijdsbijslag, vermeld in artikel 44, §1, van de Algemene kinderbijslagwet, namelijk:

1° 16,04 euro voor een rechtgevend kind van minstens zes jaar;

(...)

§4. In afwijking van paragraaf 2 geeft het oudste rechtgevende kind, vermeld in paragraaf 2, recht op de maandelijkse leeftijdsbijslag, vermeld in paragraaf 1, als dat kind recht geeft op een sociale toeslag als vermeld in artikel 222, of op de zorgtoeslag, vermeld in artikel 218.

Het kind blijft vervolgens verder recht geven op de maandelijkse leeftijdsbijslag overeenkomstig paragraaf 1.”

5.2. Sociale toeslag

5.2.1. Van toepassing op kinderen geboren na 1 januari 2019

Voor de kinderen ..... en ....., die geboren zijn na 1 januari 2019, is artikel 18 van het Groeipakketdecreet van toepassing, dat bepaalt (oorspronkelijke versie):

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigten bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met 2 rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro ontvangen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.

(...).

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. De Vlaamse Regering stelt ook een alarmprocedure vast voor de onmiddellijke aanpassing van het recht op sociale toeslag.”

5.2.2. Van toepassing op kinderen geboren vóór 1 januari 2019

Voor het kind ....., die geboren is vóór 1 januari 2019, zijn de regels met betrekking tot de sociale toeslag te vinden in artikel 222 Groeipakketdecreet dat bepaalt (oorspronkelijke versie):

“§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2° (Toevoeging Geschillencommissie: supra, nr. 5.2.1).

Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 3°, op voorwaarde dat er in het gezin van zijn bijslagtrekkende of begunstigten een derde of volgend rechtgevend kind bij komt vanaf 1 januari 2019, dat recht geeft op de gezinsbijslagen, vermeld in boek 2, deel 1, titel 3 tot en met 5.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene kinderbijslagwet, en bedraagt:

1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;

(...)”

Artikel 222/1 Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

“Voor elk kind dat in november 2022 recht geeft op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in artikel 222, wordt het bedrag, vermeld in artikel 222, voor de maand november 2022 eenmalig verhoogd met 100 euro.

Voor elk kind dat in april 2023 recht geeft op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in artikel 222, wordt het bedrag, vermeld in artikel 222, voor de maand april 2023 eenmalig verhoogd met 100 euro.

Het bedrag van 100 euro, vermeld in het eerste en tweede lid, wordt in afwijking van artikel 4 niet geïndexeerd.”

5.2.3. In casu

Op basis van het voornoemde is het recht op de sociale toeslag afhankelijk van de inkomsten van het gezin.

Bij Besluit van de Vlaamse Regering is bepaald wat moet worden verstaan onder het begrip ‘gezin’ voor het toetsen van de inkomsten (cf. artikelen 1, 2°, 2 en 3 van het Besluit van 21 september 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag – hierna BVR Sociale Toeslagen genoemd).

Aldus wordt een **feitelijk gezin** gedefinieerd als: *“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, **samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier**”* (art. 1, 2° BVR Sociale toeslagen).

Art. 2, §1, tweede lid BVR Sociale Toeslagen bepaalt:

“Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigten voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.”

Het samenwonen blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister (art. 3, §1 BVR Sociale Toeslagen). I.c. wordt niet betwist dat er een gemeenschappelijke domicilie is van verzoekster en de heer ..... sinds 12 februari 2021.

Om het gezinsinkomen van verzoekster te bepalen en aldus te bepalen of er recht is op een sociale toeslag voor de drie kinderen, dient er derhalve in principe rekening te worden gehouden met het inkomen van zowel verzoekster als van de heer .....

5.3. De selectieve participatietoelage (de schooltoelage):

De selectieve participatietoelage, ook schooltoelage genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoelage dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoelage leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt verder vanaf het schooljaar 2020-2021:

*“Om de **toestand van het gezin** waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op **31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie**.*

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

(eigen markering van de Geschillencommissie)

In casu is er geen betwisting omtrent de nationaliteits- of de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 1° en 2° Groeipakketdecreet), zodat daar verder niet op in wordt gegaan.

Financiële voorwaarden - vaststelling gezinsinkomsten - feitelijke gezinsvorming

De bepalingen van artikel 37, 1^e lid Groeipakketdecreet stellen aangaande de financiële voorwaarden vooreerst dat:

*“Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoelage leerling, wordt uitgegaan van **de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort**.”*

(Eigen markering van de Geschillencommissie)

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet verduidelijkt de ratio legis daarvan als volgt:

“Bij de toekenning van de selectieve participatietoelagen leerling wordt rekening gehouden met de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(...)

Het begrip “inkomsten” voor de selectieve participatietoelagen wordt afgestemd op het begrip “inkomsten” voor de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Ook het gezinsbegrip wordt nagenoeg volledig afgestemd op het gezinsbegrip van de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen. (...)

Implicatie van de harmonisering is wel dat het inkomen van nieuwe partners in een nieuw samengesteld gezin ook zal worden meegeteld wanneer er geen enkele band is met de kinderen. Deze keuzes zorgen voor een systeem waarbij de kans op het verlies van het recht op de huidige schooltoelage geminimaliseerd wordt, voor een harmonisering die qua toepassing efficiëntiewinsten zal toelaten en maakt het mogelijk dat de selectieve participatietoelagen de sociale toeslagen binnen de gezinsbijslagen kunnen versterken en aanvullen.”

Artikel 3, §1 en §2, 1e en 2e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling (verder BVR Selectieve participatietoelagen genoemd) bepaalt:

“§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

*§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder **feitelijk gezin**: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.*

*Er wordt rekening gehouden met de **inkomsten** van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de **persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt** als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.*

(...)

*Het **samenwonen**, vermeld in het eerste lid, blijkt uit een **gemeenschappelijk domicilie volgens het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.***

(...).”

(Eigen markering van de Geschillencommissie)

Uit deze bepalingen blijkt bijgevolg dat voor de vaststelling van de gezinsinkomsten rekening dient te worden gehouden met de inkomsten van de persoon aan wie de selectieve participatietoelage wordt uitbetaald en desgevallend van de persoon met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt, waarvoor in eerste instantie wordt uitgegaan van de gegevens van het Rijksregister.

Om het gezinsinkomen van verzoekster te bepalen en aldus te bepalen of er recht is op een schooltoelage voor de kinderen ..... en ....., dient er derhalve in principe rekening te worden gehouden met het inkomen van zowel verzoekster als van de heer .....

5.4. Toepassing in casu

Er dient te worden vastgesteld dat verzoekster en de heer ..... sinds 12 februari 2021 gedomicilieerd zijn op het adres te ..... De samenwoonst wordt door verzoekster ook niet betwist, noch worden er bewijsstukken bijgebracht die de samenwoonst zouden moeten weerleggen.

Verwerende partij heeft bijgevolg terecht rekening gehouden met zowel het inkomen van verzoekster als met het inkomen van de heer ..... om het recht op de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met november 2022 enerzijds en de selectieve participatietoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor de kinderen ..... en ..... anderzijds te bepalen. Verwerende partij ging bijgevolg terecht over tot terugvordering bij beslissing d.d. 9 januari 2024 van een bedrag van 1.859,55 euro enerzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 oktober 2022 voor de kinderen ..... en ..... en de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind ..... en een bedrag van 1.872,26 euro anderzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 30 november 2022, evenals de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind .....

De Geschillencommissie meent echter dat de opportuniteit van de terugvordering onderzocht dient te worden.

5.5. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag

5.5.1. Algemene principes

- **Burgerlijk Wetboek en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 oud BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

De bepalingen van artikel 5.133 en art. 5.134 nieuw BW² luiden als volgt:

“Art. 5.133. Definitie Er is onverschuldigde betaling, indien de betaling is verricht: 1° zonder schuld; 2° door de schuldenaar ten gunste van een persoon die geen schuldeiser was; of 3° door een andere persoon dan de schuldenaar ten gunste van de schuldeiser, voor zover de betaling per vergissing of onder dwang werd verricht.

Art. 5.134. Restitutieverbintenis Diegene die een onverschuldigde betaling heeft ontvangen, is verplicht ze terug te geven overeenkomstig de artikelen 5.115 tot 5.122.”

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4,

---

² Wet d.d. 28 april 2022 houdende boek 5 "Verbintenissen" van het Burgerlijk Wetboek, BS 01.07.2022.

van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

”Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

”Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing.

Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Administratieve praktijk**

Bij Toelichtingsnota nr. 19 d.d. 18.05.2021 (aangepaste versie 26.10.2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure werden met betrekking tot de terugvordering volgende richtlijnen gegeven:

“3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

Onverschuldigde betaling type A

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:

- *het onverschuldigd bedrag aan een juridische of materiële fout van een uitbetalingsactor te wijten is*

EN

- *bij de betaling de begunstigde te goeder trouw is.*

Onverschuldigde betaling type B

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat:de

- *onverschuldigde betaling te wijten is aan verzuim of nalatigheid van de begunstigde*

OF

- *de onverschuldigde betaling te wijten is aan een fout van de uitbetalingsactor, maar waarbij de begunstigde niet te goeder trouw heeft gehandeld. Hierbij is het aan de uitbetalingsactoren om het vermoeden van de goede trouw van de begunstigde te weerleggen⁷.*

Onverschuldigde betaling type C

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag te wijten is aan een verrekening:

- *tussen uitbetalingsactoren,*
- *tussen verschillende entiteiten,*
- *met het buitenland.*

In het geval de ene uitbetalingsactor foutieve informatie of de gevraagde informatie niet of laattijdig heeft doorgegeven aan de andere uitbetalingsactor, heeft de ene uitbetalingsactor een fout begaan. Hierdoor ontstaat er bij de andere uitbetalingsactor een schuld die ten laste is van de ene uitbetalingsactor, die de foutieve informatie heeft doorgegeven. Bijgevolg dient de ontstane schuld tussen de uitbetalingsactoren te worden verrekend en als een onverschuldigde betaling type C worden ingeboekt. Het eventuele saldo van het debet moet dan vervolgens als een onverschuldigde betaling type A of B worden ingeboekt, afhankelijk of de fout te wijten was aan de burger of louter aan de uitbetalingsactor.

Onverschuldigde betaling type D

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag het gevolg is van fraude .

Onverschuldigde betaling type E

Een onverschuldigde betaling kan in deze categorie worden ingedeeld op voorwaarde dat het onverschuldigd bedrag voldoet aan alle voorwaarden om door Vlabel te worden teruggevorderd. Wanneer het dossier aan Vlabel wordt doorgestuurd, zet de uitbetalingsactor zelf de onverschuldigde betaling om naar het type E.”

Met betrekking tot de ‘goede trouw’ van de begunstigde als bedoeld bij de voormelde onverschuldigde betalingen types A en B, wordt verwezen naar punt 5.3.1 van dezelfde toelichtingsnota waarbij wordt gesteld dat:

“5.3.1. Te goeder trouw

Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.

Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’ en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.

De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

- *onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*

- *bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*
- *wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is.”*

5.5.2. Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de uitbetalingsactor in casu

Er dient te worden benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

a) Mogelijke fout van verwerende partij

De Geschillencommissie stelt vast dat er i.c. geen aantoonbare fout van verwerende partij ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen vermits zij slechts op 13 december 2023 een flux ontving dat er een wijziging was in de gezinssamenstelling van verzoekster. De heer ..... zou, aldus de verwerende partij, met terugwerkende kracht tot 12 februari 2021 gedomicilieerd zijn op het adres van verzoekster.

Het betreft dus informatie die door verwerende partij slechts op 13 december 2023 werd ontvangen, waarna zij op 9 januari 2024 overging tot terugvordering van een bedrag van 1.859,55 euro enerzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 oktober 2022 voor de kinderen ..... en ..... en de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind ..... en 1.872,26 euro anderzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 30 november 2022, evenals de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind .....

b) Vraag of de begunstigde zich er rekenschap van had kunnen geven dat de sociale toeslag en de schooltoeslag ten onrechte werd ontvangen

Hoewel de vraag op zich niet beantwoord dient te worden gelet op het feit dat er geen sprake is van een aantoonbare fout van verwerende partij, kan volledigheidshalve het volgende worden opgemerkt:

Op de vraag van de Geschillencommissie aan verwerende partij of er algemene informatiebrieven en de impact van een eventuele samenwoning aan verzoekster werden bezorgd, heeft verwerende partij per e-mail d.d. 6 mei 2024 volgende informatiebrieven bezorgd:

- Een brief betreffende de goedkeuring van de schooltoeslag voor het kind ..... d.d. 7 april 2020, waaruit blijkt dat er voor de toekenning van de schooltoeslag voor het schooljaar 2019-2020 enkel rekening werd gehouden met het inkomen van verzoekster. In deze brief

wordt eveneens vermeld dat het bedrag nog kan veranderen als de gezinssituatie zou wijzigen voor 31 december 2019;

- Een brief betreffende de goedkeuring van de schooltoeslag voor het kind ..... d.d. 6 september 2020, waaruit blijkt dat er voor de toekenning van de schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021 enkel rekening werd gehouden met het inkomen van verzoekster. In deze brief wordt eveneens vermeld dat het bedrag nog kan veranderen als de gezinssituatie zou wijzigen voor 31 augustus 2020;
- Een brief betreffende de goedkeuring van de schooltoeslag voor het kind ..... d.d. 5 september 2021, waaruit blijkt dat er voor de toekenning van de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 enkel rekening werd gehouden met het inkomen van verzoekster. In deze brief wordt eveneens vermeld dat het bedrag nog kan veranderen als de gezinssituatie zou wijzigen voor 31 augustus 2021;
- Een brief betreffende de goedkeuring van de schooltoeslag voor het kind ..... d.d. 5 september 2021, waaruit blijkt dat er voor de toekenning van de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 enkel rekening werd gehouden met het inkomen van verzoekster. In deze brief wordt eveneens vermeld dat het bedrag nog kan veranderen als de gezinssituatie zou wijzigen voor 31 augustus 2021;
- Een brief betreffende de voorlopige toekenning van de schooltoeslag voor het kind ..... d.d. 27 augustus 2022, waaruit blijkt dat er voor de toekenning van de schooltoeslag voor het schooljaar 2022-2023 enkel rekening werd gehouden met het inkomen van verzoekster. In deze brief wordt eveneens vermeld dat het bedrag nog kan veranderen als de gezinssituatie zou wijzigen voor 31 augustus 2022;
- Een brief betreffende de voorlopige toekenning van de schooltoeslag voor het kind ..... d.d. 27 augustus 2022, waaruit blijkt dat er voor de toekenning van de schooltoeslag voor het schooljaar 2022-2023 enkel rekening werd gehouden met het inkomen van verzoekster. In deze brief wordt eveneens vermeld dat het bedrag nog kan veranderen als de gezinssituatie zou wijzigen voor 31 augustus 2022;
- Een brief d.d. 8 januari 2019 met betrekking tot de betaling van het startbedrag geboorte voor het kind .....
- Een brief d.d. 14 maart 2022 met betrekking tot de betaling van het startbedrag geboorte voor het kind .....
- Een brief d.d. 8 juni 2022 met betrekking tot de wijziging in het Groeipakket n.a.v. de geboorte van het kind .....
- Een brief d.d. 4 oktober 2022 met betrekking tot de wijziging van uitbetalingsactor, waarbij het dossier werd overgedragen aan .....
- Een brief d.d. 15 februari 2024 gericht aan verzoekster en aan de heer ..... met betrekking tot de erkenning door de heer ..... van de kinderen ..... en ....., waardoor beide ouders begunstigden worden voor de beide kinderen;
- Een brief d.d. 15 februari 2024 met betrekking tot het recht op een sociale toeslag vanaf 1 maart 2024 voor het kind ..... Bij deze brief werd een infoblad gevoegd met betrekking tot de sociale toeslag waarin vermeld wordt dat de beroepsinkomsten van verzoekster én die van haar partner of de persoon met wie ze een feitelijk gezin vormt.

Op uitdrukkelijke vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie, heeft verwerende partij bevestigd dat verzoekster informatiebrieven ontving met betrekking tot de toekenning van de éénoudertoeslag ten tijde van de AKBW, dus voor de inwerkingtreding van het Groeipakketdecreet,

waarbij de gezinssamenstelling van verzoekster eveneens van belang was voor de toekenning van deze toeslag.

De Geschillencommissie stelt vast dat verzoekster bijgevolg informatiebrieven ontving van verwerende partij om haar te informeren over de voorwaarden van de toekenning van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) én van de sociale toeslag en dat zij wist of diende te weten dat het feit dat de heer ..... op haar adres gedomicilieerd werd gevolgen had voor het al dan niet verkrijgen van de selectieve participatietoeslag of voor het bedrag ervan, evenals voor de toekenning van de sociale toeslag.

De Geschillencommissie besluit dan ook dat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 2^e lid Groeipakketdecreet niet kan worden toegepast met betrekking tot de toekenning van het bedrag van 1.859,55 euro enerzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 oktober 2022 voor de kinderen ..... en ..... en de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind ..... en 1.872,26 euro anderzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 30 november 2022, evenals de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind .....

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk, doch **ongegrond** is met betrekking tot de terugvordering van een bedrag van 1.859,55 euro enerzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 oktober 2022 voor de kinderen ..... en ..... en de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind ..... en 1.872,26 euro anderzijds, bestaande uit de sociale toeslag voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 30 november 2022, evenals de schooltoeslag voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 voor het kind .....

Zoals reeds vermeld in de brieven van de uitbetalingsactor, heeft de verzoekster de mogelijkheid om een aanvraag om te zien van de terugvordering in te dienen, indien zij meent aan de voorwaarden te voldoen.

Aldus uitgesproken te Brussel op **17 mei 2024**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Ann Himschoot (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens